

2018

Závěrečná správa

Individuálna účtovná zvierka Ministerstva financií Slovenskej republiky

Závěrečná správa

Individuálna účtovná zvierka Ministerstva financií Slovenskej republiky

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitrík, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCA KONTROLNEJ AKCIE

Ing. Marta Poláková

Bratislava, jún 2018

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ.....	4
ZOZNAM TABULIEK.....	4
ZOZNAM GRAFOV	4
ZHRNUTIE.....	5
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE	6
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	6
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA	6
3.1 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM	6
3.2 SPRÁVNOSŤ ZOSTAVENIA ÚČTOVNÝCH A FINANČNÝCH VÝKAZOV	7
3.3 ANALÝZA HOSPODÁRENIA	8
3.4 NAKLADANIE S MAJETKOM ŠTÁTU	10
3.5 ODPORÚČANIA	12
4 POSTUP NKÚ SR.....	13
5 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU	13
6 TÍM KONTROLÓROV	13
ZÁVER.....	13
KONTAKT	13

ZOZNAM SKRATIEK A SKRÁTENÝCH POMENOVANÍ

SKRATKA / SKRÁTENÉ POMENOVANIE	VÝZNAM
ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
CP	cenné papiere
MF SR	Ministerstvo financií SR
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad SR
ŠFA	Štátne finančné aktíva
VPS	Všeobecná pokladničná správa
zákon o finančnej kontrole a audite	Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov
zákon o NKÚ SR	Zákon NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy	Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o slobodnom prístupe k informáciám	Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o správe majetku štátu	Zákon NR SR č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov
zákon o štátnom rozpočte na rok 2017	Zákon č. 357/2016 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2017
zákon o účtovníctve	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

ZOZNAM TABULIEK

- Tabuľka č. 1: Vybrané údaje z individuálnej účtovnej závierky MF SR k 31.12.2017 – Súvaha.....7
Tabuľka č. 2: Vybrané údaje z individuálnej účtovnej závierky MF SR k 31.12.2017 – Výkaz ziskov a strát.....7

ZOZNAM GRAFOV

- Graf č. 1: Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov kapitoly MF SR.....8
Graf č. 2: Plnenie príjmov kapitoly VPS podľa kategórií.....9
Graf č. 3: Čerpanie výdavkov kapitoly VPS podľa oblastí.....10
Graf č. 4: Stav vybraných položiek štátnych finančných aktív.....11
Graf č. 5: Stav vybraných položiek štátnych finančných pasív.....12

ZHRNUTIE

NKÚ SR, v súlade s medzinárodnými štandardmi kontrolnej činnosti, používanými v Európskej únii, vykonáva aj finančné kontroly zamerané na posúdenie účtovných a finančných výkazov subjektov verejnej správy. Zámerom finančných kontrol v kombinácii s kontrolami súladu je poskytnúť príjemcom týchto výkazov uistenie o vierohodnosti vedenia účtov, zákonnosti a správnosti príslušných operácií.

NKÚ SR vykonal v zmysle plánu kontrolnej činnosti na rok 2018 kontrolu, ktorej predmetom bolo: overiť správnosť zostavenia individuálnej účtovnej závierky MF SR k 31. decembru 2017 a vybraných finančných výkazov na rozpočtovej báze, preveriť postup MF SR pri nakladaní s verejnými prostriedkami a majetkom štátu, zhodnotiť vnútorný kontrolný systém.

MF SR patrí z hľadiska hodnoty majetku a záväzkov, výšky nákladov, počtu a variability účtovných operácií k najvýznamnejším účtovným jednotkám štátu. Na účely vedenia účtovníctva sa člení na deväť účtujúcich jednotiek. Individuálna účtovná závierka MF SR prezentuje skutočnosti, ktoré sú predmetom účtovníctva za dve rozpočtové kapitoly v jeho správe, ktorými sú VPS a MF SR. Predmetom kontroly boli údaje vykazované v troch účtujúcich jednotkách, ktoré sa na majetku MF SR podieľali cca 55 %.

Cieľom kontroly bolo získať primerané uistenie, že individuálna účtovná závierka MF SR, zostavená k 31. decembru 2017 poskytuje verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a že kontrolovaný subjekt pri použití verejných prostriedkov a nakladaní s majetkom štátu postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a to pri efektívnom a účinnom nastavení vnútorného kontrolného systému.

Kontrolou vybraných údajov individuálnej účtovnej závierky MF SR a čiastkových účtovných závierok účtujúcich jednotiek – MF SR úrad, VPS a Štátny dlh, neboli zistené významné nedostatky. Účtovné závierky obsahovali všetky požadované súčasti, bilančná kontinuita účtov aktív a pasív bola dodržaná, vybrané údaje o stave majetku a záväzkov k 31. decembru 2017 boli vo významných skutočnostiach vykázané správne.

Predmetom osobitného detailného preverovania NKÚ SR boli pohľadávky zo súdnych sporov, opravné položky, rezervy a nevyfakturované dodávky, vykazované v čiastkovej závierke MF SR úrad, kde boli zistené nedostatky súvisiace so správnym vykazovaním pohľadávok podľa doby splatnosti, ktoré však nemali z pohľadu významnosti vplyv na správnosť údajov v individuálnej účtovnej závierke MF SR. Nedostatky boli identifikované aj v metodologickej oblasti upravujúcej

tvorbu opravných položiek k pohľadávkam, ako aj tvorbu a použitie rezerv.

Analýzou hospodárenia kapitol MF SR a VPS bolo zistené, že rozpočtové rámce, stanovené zákonom o štátnom rozpočte na rok 2017, boli dodržané. Úpravy rozpočtov boli vykonávané v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Overením správnosti údajov o plnení príjmov neboli zistené rozdiely. Príjmy oboch kapitol najvyššou mierou ovplyvnili príjmy z dividend od spoločností s majetkovou účasťou štátu.

NKÚ SR overil účelovosť čerpania výdavkov MF SR úrad, správnosť fakturácie, preukaznosť dokladov vystavených k fakturácii, vykonanie základnej finančnej kontroly a zverejňovanie zmlúv v centrálnom registri zmlúv. Kontrolou bežných výdavkov na tovary a služby a vybraných kapitálových výdavkov neboli zistené nedostatky. Výdavky kapitoly VPS majú rôznorodý, zväčša nadrezortný charakter. Takmer 50 % prostriedkov tejto kapitoly tvorili výdavky spojené so správou štátneho dlhu. Časť výdavkov kapitoly tvorili rezervy, ktorých prostriedky boli určené na krytie vzniknutých nepredvídaných situácií alebo na zabezpečenie plnenia mimoriadnych úloh. Overením správnosti údajov o čerpaní výdavkov NKÚ SR nezistil nedostatky.

V oblasti nakladania s majetkom štátu NKÚ SR preveril vykonanie inventarizácie, správnosť, úplnosť a preukázateľnosť vedenia evidencie, zaradovanie majetku a nakladanie s prebytočným a neupotrebitelným majetkom štátu. Kontrolou bolo zistené, že MF SR úrad nemal vypracovanú internú smernicu upravujúcu odpisovanie majetku, ani stanovenie hladiny významnosti účtovných prípadov týkajúcich sa opravy chýb minulých účtovných období. NKÚ SR v súvislosti s kontrolou inventarizácie štátnych finančných aktív a štátnych finančných pasív, vykazovaných v kapitole VPS, zistil nedostatky pri správe nevyžiadateľných pohľadávok a tvorbe opravných položiek. Poukázal tiež na pretrvávajúce riziko spojené s návratnosťou štátnych finančných aktív, ktoré súvisí s predlžovaním splatnosti pohľadávok z návratných finančných výpomocí.

Posúdením činnosti útvaru vnútorného auditu, NKÚ SR identifikoval riziko v jeho nedostatočnom personálnom obsadení, zvlášť v súvislosti s rozšírením jeho kompetencií v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite a s plnením aj iných odborných úloh.

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly poskytol kontrolovanému subjektu, v súlade so zákonom o NKÚ SR, odporúčania na riešenie zistených nedostatkov.

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľom kontroly bolo získať primerané uistenie, že individuálna účtovná závierka MF SR, zostavená k 31. decembru 2017, poskytuje verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a že kontrolovaný subjekt pri použití verejných pro-

striedkov a nakladaní s majetkom štátu postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, a to pri efektívnom a účinnom nastavení vnútorného kontrolného systému.

Účelom kontrolnej akcie bolo overenie vecnej a formálnej správnosti zostavenia individuálnej účtovnej závierky MF SR a finančných výkazov k 31. decembru 2017, postupu MF SR pri nakladaní s verejnými prostriedkami a majetkom štátu, ako aj fungovania jednotlivých článkov vnútorného kontrolného systému.

Predmetom kontroly bolo posúdenie vnútorného kontrolného systému, preverenie správnosti zostavenia účtovných a finančných výkazov MF SR, analýza hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu v správe MF SR.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrolná akcia bola zaradená do plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2018. Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom o NKÚ SR a štandardmi uplatňujúcimi základné princípy kontroly podľa medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií. Išlo o finančnú kontrolu s prvkami súladu. Ďalším zámerom kontroly bolo získať a vyhodnotiť podklady, ktoré boli využité pri vypracovaní Stanoviska NKÚ SR k návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2017.

Kontrolovaným subjektom bolo MF SR. Kontrola bola vykonaná súbežne v kapitole MF SR a kapitole VPS. Kontrolovaným obdobím bol rok 2017, v prípade vec-

ných súvislostí boli preverené aj skutočnosti z predchádzajúceho, resp. nasledujúceho obdobia.

Pri kontrole boli použité metódy a techniky zamerané najmä na porovnanie interných predpisov so všeobecne záväznými právnymi predpismi, preskúmanie predložených účtovných a iných dokladov a dokumentácie, analýza, prepočty, rozhovory so zamestnancami a iné. Pri výbere vzorky boli použité neštatistické metódy, konkrétne výber založený na odbornom úsudku kontrolóra so zohľadnením rizika a hodnoty finančnej a majetkovej operácie.

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

MF SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť financií, daní a poplatkov, colníctva, finančnej kontroly, vnútorného auditu a vládneho auditu. V registri organizácií, vedenom Štatistickým úradom SR, je zaradené medzi subjekty verejnej správy.

MF SR je správcom dvoch rozpočtových kapitol – MF SR a VPS. Ako rozpočtová organizácia štátu je svojimi príjmami a výdavkami zapojené na štátny rozpočet. Na rozpočet kapitoly MF SR bolo v roku 2017 zapojených 7 rozpočtových organizácií, ktoré boli zriadené MF SR, prípadne vznikli zo zákona. Je aj

zakladateľom štyroch právnických osôb s majetkovou účasťou štátu. V prípade Eximbanky SR zabezpečuje výkon akcionárskych práv štátu.

Príjmy a výdavky štátneho rozpočtu, ktoré majú nadrezortný charakter, sa rozpočtujú a vykazujú v kapitole VPS. Ide najmä o daňové príjmy, výdavky spojené so správou štátneho dlhu. Súčasťou kapitoly sú tiež príjmy a výdavky spojené s činnosťou troch rozpočtových organizácií a transfery poskytované na činnosť štyrom organizáciám v pôsobnosti MF SR.

3.1 VNÚTORNÝ KONTROLNÝ SYSTÉM

Postavenie, úlohy a súčinnosť jednotlivých článkov vnútorného kontrolného systému MF SR sú upravené internými predpismi. Kontrolná činnosť bola v preverovanom období vykonávaná vedúcimi štátnymi zamestnancami na všetkých stupňoch riadenia, ako súčasť ich riadiacej činnosti, vyplývajúca z Organizačného poriadku a opisu činností štátnozamestnaneckého miesta. Útvar vnútorného auditu, ako

jeden z prvkov vnútorného kontrolného prostredia MF SR, je funkčne a administratívne podriadený ministrom financií. Činnosť útvaru sa riadila ročným plánom auditov. Výsledky činnosti boli zhodnotené v ročnej správe. Dvaja zamestnanci útvaru vnútorného auditu vykonali v roku 2017 štyri plánované a dva neplánované audity v organizačných útvaroch MF SR a v organizáciách rezortu.

NKÚ SR identifikoval riziko nedostatočného personálneho obsadenia útvaru vnútorného auditu, najmä v súvislosti s rozšírením jeho kompetencií v zmysle zákona o finančnej kontrole a audite a s plnením aj iných odborných úloh, napr. koordinátora riadenia rizík, poradenstvo organizáciám rezortu.

V rámci kontroly fungovania vnútorného kontrolného systému NKÚ SR preveril vykonávanie základnej finančnej kontroly. Kontrola bola vykonávaná v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite.

3.2 SPRÁVNOSŤ ZOSTAVENIA ÚČTOVNÝCH A FINANČNÝCH VÝKAZOV

V zmysle zákona o účtovníctve je MF SR, ako právnická osoba, samostatnou účtovnou jednotkou, povinnou zostaviť účtovnú závierku. Ako subjekt verejnej správy zostavuje pre účely hodnotenia rozpočtu finančné výkazy.

Individuálna účtovná závierka MF SR vykazuje informácie za dve rozpočtové kapitoly, a to MF SR a VPS. Z hľadiska hodnoty majetku a záväzkov, výšky nákladov, počtu a variability účtovných operácií patrí k najvýznamnejším účtovným jednotkám štátu.

Vnútorne sa člení na deväť účtujúcich jednotiek bez právnej subjektivity, ktoré zostavujú čiastkové účtovné závierky.

Účtovná závierka MF SR 31. decembra 2017 bola zostavená ako riadna individuálna účtovná závierka podľa zákona o účtovníctve. Obsahovala všetky požadované súčasti, t. j. súvažu, výkaz ziskov a strát, poznámky, a v stanovenom termíne bola uložená v registri účtovných závierok.

Tabuľka č. 1: Vybrané údaje z individuálnej účtovnej závierky MF SR k 31. 12. 2017 – Súvaža

(v mil. eur)

	Aktíva			Pasíva	
	Brutto	Korekcia	Netto		
Neobežný majetok	1 658,7	275,5	1 383,2	Vlastné imanie	-56 742,9
Obežný majetok	18 261,7	3 388,7	14 873,0	Závazky	72 445,9
Časové rozlíšenie	184,4	0	184,4	Časové rozlíšenie	737,6
Majetok celkom	20 104,8	3 664,2	16 440,6	Vlastné imanie a záväzky	16 440,6

Zdroj: Individuálna účtovná závierka MF SR k 31. 12. 2017

Tabuľka č. 2: Vybrané údaje z individuálnej účtovnej závierky MF SR k 31. 12. 2017 – Výkaz ziskov a strát

(v mil. eur)

Náklady	Výnosy	Výsledok hospodárenia bežného účtovného obdobia
19 870,4	17 470,5	-2 399,9

Zdroj: Individuálna účtovná závierka MF SR k 31. 12. 2017

Podkladom pre overenie správnosti zostavenia individuálnej účtovnej závierky MF SR boli čiastkové účtovné závierky troch vybraných účtujúcich jednotiek: *MF SR úrad, Všeobecná pokladničná správa a Štátny dlh*, ktoré sa podieľali na celkovej hodnote majetku účtovnej jednotky MF SR cca 55 %.

Čiastkové účtovné závierky preverovaných účtujúcich jednotiek obsahovali všetky požadované súčasti; bilančná kontinuita účtov aktív a pasív bola dodržaná a vybrané údaje o stave majetku a záväzkov k 31. decembru 2017 boli vykázané správne.

Kontrolou zistený stav:

- nesprávne vykázanie pohľadávok podľa zostatkovej doby splatnosti v súvahe a v poznámkach vo výške 300 tis. eur, ktoré však nemalo významný vplyv na správnosť údajov vykázaných v individuálnej účtovnej závierke MF SR

Porovnaním vybraných údajov o plnení príjmov a čerpaní výdavkov k 31. decembru 2017 vo finančnom výkaze FIN 1-12, preverovaných účtujúcich jednotiek, s údajmi v účtovníctve neboli zistené rozdiely.

NKÚ SR osobitne preveril vybrané údaje o stave majetku a záväzkov **MF SR úrad** z hľadiska správnosti, pravdivosti a preukázateľnosti vedenia v účtovníctve. Predmetom detailného preverovania boli pohľadávky zo súdnych sporov, opravné položky, rezervy a nevyfakturované dodávky. Išlo o položky, kde bol identifikovaný výrazný medziročný nárast.

- interná smernica o tvorbe a účtovaní opravných položiek jednoznačne neupravovala povinnosť tvorby a kritériá stanovenia výšky opravnej položky k pohľadávkam po splatnosti
- nevytvorenie opravných položiek k dvom pohľadávkam po splatnosti v celkovej výške 11,8 mil. eur, ktorých vymožitelnosť bola neistá
- tvorbu a použitie rezerv neupravovala interná smernica.

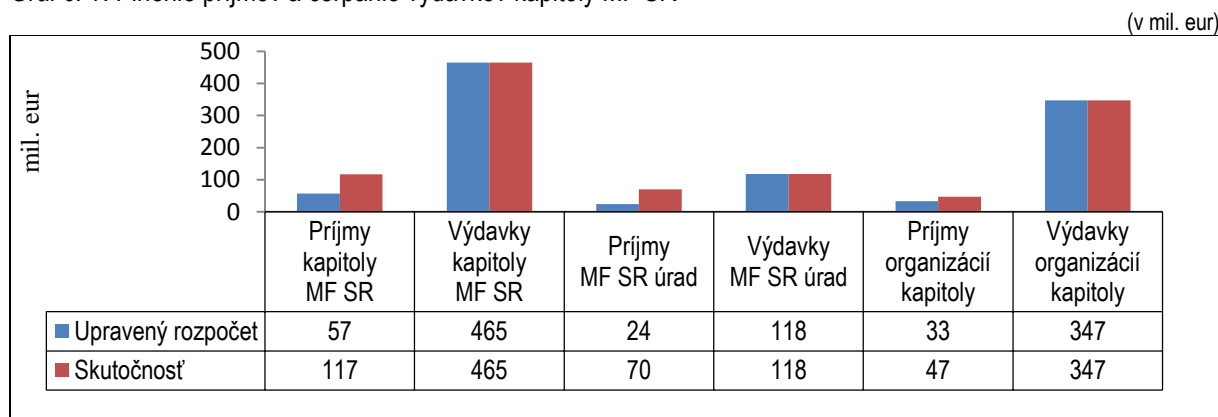
3.3 ANALÝZA HOSPODÁRENIA

Základné rozpočtové ukazovatele hospodárenia kapitoly MF SR a VPS pre rok 2017 boli stanovené zákonom o štátnom rozpočte na rok 2017. Úpravy rozpoč-

tov oboch kapitol boli v priebehu roka vykonávané formou rozpočtových opatrení v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kapitola Ministerstvo financií SR

Graf č. 1: Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov kapitoly MF SR

Zdroj: MF SR

NKÚ SR vzhľadom na dostupnosť relevantných dokladov overil správnosť údajov o plnení príjmov a čerpaní výdavkov kapitoly MF SR na vzorke príjmov a výdavkov **MF SR úrad**.

Príjmy MF SR úrad predstavovali 60 % príjmov kapitoly MF SR. Išlo o príjmy z dividend od spoločností s majetkovou účasťou štátu, a to: Slovenskej električiarnej prenosovej sústavy, a. s., vo výške 57,0 mil.

eur; TIPOS, národnej loterievej spoločnosti, a. s., vo výške 8,0 mil. eur; Slovenskej konsolidačnej, a. s., vo výške 2,1 mil. eur; Slovenskej záručnej a rozvojovej banky, a. s., vo výške 2,0 mil. eur. Eximbanka SR v roku 2017 nerealizovala odvod do štátneho rozpočtu z dôvodu vykázania záporného výsledku hospodárenia za rok 2016 vo výške 4,7 mil. eur a neuhradenej straty z minulých rokov vo výške 6,2 mil. eur.

Overením správnosti údajov o plnení príjmov vo finančných výkazoch a v účtovníctve neboli zistené rozdiely. Príjmy boli zaúčtované na základe preukazných účtovných dokladov správne. Výkon základnej finančnej kontroly bol realizovaný v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite.

Na čerpaní **výdavkov kapitoly MF SR** sa MF SR úrad podieľal 25 %. Na vzorke významných účtovných položiek NKÚ SR overil správnosť fakturácie, preukaznosť dokladov vystavených k fakturácii (objednávky, dodávateľské faktúry, akceptačné protokoly, dodacie listy, kontrolné listy k faktúram), účelovosť čerpania výdavkov, vykonanie základnej finančnej kontroly a zverejňovanie zmlúv v centrálnom registri zmlúv.

MF SR úrad z výdavkov na tovary a služby vo výške 68,9 mil. eur financoval v roku 2017 predovšetkým nákupy určené na prevádzku. NKÚ SR vybral ku kontrole šiestich dodávateľov technickej a informačnej

podpory informačných systémov a servisných služieb, ktorým bola vyplatená suma 34,2 mil. eur. Predmetom kontroly boli aj výdavky na prebiehajúce spory – arbitráže, aj výdavky na poradenské služby.

Na obstarávanie kapitálových aktív, t. j. hmotného a nehmotného majetku, boli čerpané výdavky v celkovej výške 22,0 mil. eur. Kontrolou bola overená vzorka objemovo najvýznamnejších položiek výdavkov určených na úpravu a rozšírenie aplikačného programového vybavenia rozpočtového informačného systému, výmenu výťahov, rekonštrukciu fasády a dodávku klimatizácie budov MF SR.

Kontrolou zistený stav:

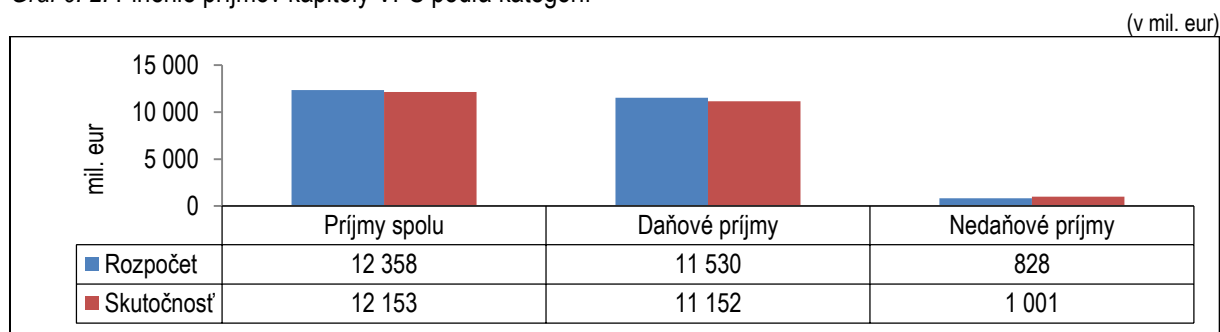
- údaje o výdavkoch boli v účtovníctve a vo finančných výkazoch za rok 2017 vykázané správne
- bežné a kapitálové výdavky boli čerpané v súlade s účelom dohodnutým v zmluvách
- faktúry boli vystavené v súlade s podmienkami dohodnutými v zmluvách a obsahovali náležitosti v zmysle zákona o účtovníctve; boli doložené relevantnými dokladmi preukazujúcimi rozsah a cenu poskytnutých služieb
- základná finančná kontrola výdavkov bola vykonávaná v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite
- zmluvy boli zverejnené v Centrálnom registri zmlúv a faktúry na webovom sídle MF SR v súlade so zákonom o slobodnom prístupe k informáciám.

Kapitola Všeobecná pokladničná správa

Na celkových **príjmoch kapitoly VPS** sa podieľali daňové príjmy 92 %.

Nedaňové príjmy tvorili menej významnú časť príjmov, a to 8 % príjmov tejto kapitoly.

Graf č. 2: Plnenie príjmov kapitoly VPS podľa kategórií

Zdroj: MF SR

NKÚ SR nepreveroval daňové príjmy, pretože ich výber a účtovanie zabezpečuje Finančné riaditeľstvo SR. Výnosy z daní sú poukazované na jeho príjmové účty vedené v Štátnej pokladnici. Daňové príjmy sú vykazované v príjmoch kapitoly VPS, pretože ide o príjmy štátneho rozpočtu, ktoré nesúvisia s príjmami iných kapitol.

NKÚ SR overil správnosť vykázania nedaňových príjmov na vzorke položiek vo výške 983,6 mil. eur (98 %). Najdôležitejšiu časť tvorili príjmy z podnikania a vlastníctva majetku vo výške 524,2 mil. eur. Išlo o príjmy z dividend od spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a. s., a od energetických spoločností, v ktorých má majetkovú účasť štát.

Príjem z administratívnych a iných poplatkov a platieb vo výške 206,3 mil. eur závisel od počtu jednotlivých konaní v priebehu roka.

Overením správnosti údajov o plnení nedaňových príjmov vo finančných výkazoch a v účtovníctve neboli zistené rozdiely. Príjmy boli zaúčtované na základe preukazných účtovných dokladov správne. Výkon základnej finančnej kontroly bol realizovaný v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite.

Výdavky kapitoly VPS majú rôznorodý charakter. Časť z nich je určená na financovanie činnosti štátnych rozpočtových organizácií, obcí, vyšších územných celkov, politických strán formou bežných a kapi-

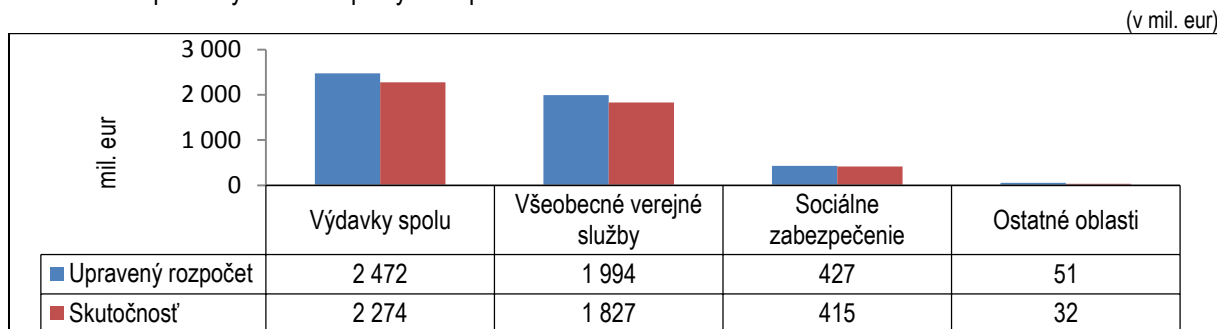
Najvyšší podiel tvorili administratívne poplatky v sume 204,1 mil. eur, platené prostredníctvom elektronického platobného systému e-Kolok.

Výšku úrokov z tuzemských úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí – 28,6 mil. eur, pozitívne ovplyvnil najmä nerozpočtovaný jednorazový prevod prostriedkov z výsledkov hospodárenia Štátnej pokladnice z minulých rokov v sume 20,0 mil. eur.

Plnenie iných nedaňových príjmov v sume 241,6 mil. eur ovplyvnili najmä príjmy z odvodov z hazardných hier vo výške 208,2 mil. eur, čo súviselo najmä so zvýšením sadzieb odvodov vybraných druhov hazardných hier od 1. januára 2017, a tiež s pokračujúcim dynamickým rastom kurzových stávk.

tálových výdavkov. Pomerne veľká časť výdavkov bola aj v roku 2017 prerozdelená a realizovaná prostredníctvom iných rozpočtových kapitol.

Graf č. 3: Čerpanie výdavkov kapitoly VPS podľa oblastí

Zdroj: MF SR

NKÚ SR preveril vzorku výdavkov vo výške 2 232,7 mil. eur (98 %), pričom pri výbere bola zohľadnená finančná významnosť jednotlivých položiek.

Takmer 50 % prostriedkov kapitoly VPS tvorili výdavky spojené so správou štátneho dlhu vo výške 1 166,6 mil. eur. Efektívnosť financovania štátneho dlhu bola zabezpečená prostredníctvom samostatného mimorozpočtového účtu (tzv. saldo účtu). V roku 2017 bola v porovnaní so schváleným rozpočtom vykázaná úspora výdavkov – 143,5 mil. eur. Pozitívny vplyv priniesol nielen pokles úrokových sadzieb a priaznivý vývoj štátneho rozpočtu v priebehu roka, ale aj systém štátnej pokladnice, zabezpečujúci priebežné zhodnocovanie voľných finančných zdrojov na finančnom trhu.

K významnejším výdavkovým položkám patril transfer poskytnutý Sociálnej poisťovni na krytie deficitu základného fondu starobného poistenia vo výške 415,3 mil. eur a odvody a príspevky do všeobecného rozpočtu Európskej únie vo výške 748,9 mil. eur.

Časť výdavkov kapitoly tvorili rezervy, ktorých prostriedky boli určené na krytie vzniknutých nepredvídaných situácií alebo na zabezpečenie plnenia mimoriadnych úloh. V priebehu roka časť prostriedkov z rezerv použila kapitola VPS, časť prostriedkov bola formou rozpočtových opatrení uvoľnená na krytie výdavkov iným rozpočtovým kapitolám, obciam, samosprávnym krajom, mimovládny organizáciám, a časť nevyčerpaných prostriedkov bola viazaná na použitie v nasledujúcom roku.

Overením správnosti údajov o čerpaní výdavkov v účtovníctve a vo finančných výkazoch neboli zistené rozdiely. Výdavky boli zaúčtované na základe preukazných účtovných dokladov správne. Výkon základnej finančnej kontroly bol realizovaný v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite.

3.4 NAKLADANIE S MAJETKOM ŠTÁTU

V oblasti nakladania s majetkom štátu bola preverená dokumentácia: z vykonanej inventarizácie majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov; správnosť,

úplnosť a preukázateľnosť vedenia evidencie; zaradovanie majetku a nakladanie s prebytočným a neopotrebitelným majetkom štátu.

Kapitola Ministerstvo financií SR

MF SR úrad si splnil povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona o účtovníctve. Inventarizáciu ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky vykonal v rozsahu, spôsobom a v stanovených termínoch. Inventarizáciou neboli zistené inventarizačné rozdiely. NKÚ SR preveril správnosť a úplnosť vykonania inventarizácie na vzorke majetku v hodnote 551 mil. eur (24 %). Zistené boli nedostatky formálneho charakteru, napr. chýbajúce podpisy, dátumy vyhotovenia inventúrnych súpisov, návrhy na tvorbu opravnej položky k pochybným a sporným pohľadávkam.

V roku 2017 MF SR úrad z dôvodu prehodnotenia doby životnosti stavieb zmenil dobu ich odpisovania z 20 na 50 rokov. Nadväzne na to bol vykonaný prepočet odpisov za obdobie od 1. januára 2005 do 31.

decembra 2016. Zmena odpisov vo výške 4 708,5 tis. eur bola významnou účtovnou operáciou, vykázanou na účte nevysporiadaného výsledku hospodárenia minulých rokov.

Kontrolou bolo zistené, že MF SR úrad nemá vypracovanú internú smernicu upravujúcu odpisovanie majetku, ako aj stanovenie hladiny významnosti účtovných prípadov týkajúcich sa opravy chýb minulých účtovných období.

MF SR úrad vykázal k 31. decembru 2017 nezaradený dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok vo výške 31,8 mil. eur. Išlo o medziročný nárast o 11,0 mil. eur, z ktorého takmer 96 % tvoril obstaraný nehmotný majetok. NKÚ SR overil správnosť fakturácie a zaradenie časti novoobstaraného majetku na vzorke

v hodnote 5,8 mil. eur (49 %). Preverená bola správnosť a úplnosť vystavenia dokladov preukazujúcich zaradenie majetku do používania (faktúry, preberacie protokoly, inventárne karty a príslušná dokumentácia) a dodržanie termínov zaradenia. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

V roku 2017 bol z evidencie MF SR úrad vyradený dlhodobý hmotný a drobný hmotný majetok v celkovej

obstarávacej cene 700 tis. eur, ktorého zostatková hodnota bola nulová. Kontrolou predložených dokladov a dokumentácie bolo zistené, že neupotrebitelný majetok v hodnote 300 tis. eur bol fyzicky zlikvidovaný prostredníctvom oprávnenej spoločnosti a prebytočný majetok v hodnote 400 tis. bol darovaný. NKÚ SR overením vzorky 6 darovacích zmlúv v hodnote 300 tis. eur nezistil nedostatky.

Kapitola Všeobecná pokladničná správa

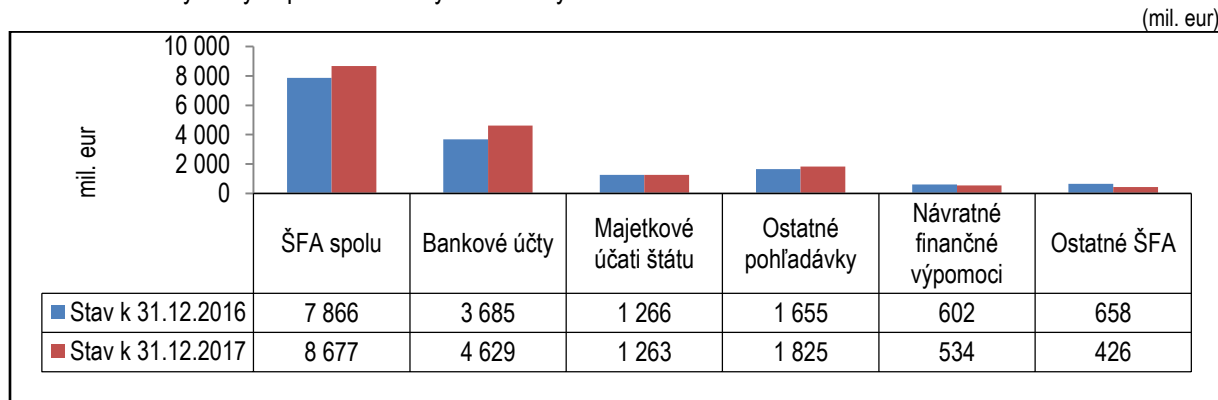
Inventarizácia štátnych finančných aktív a štátnych finančných pasív bola vykonaná k 31. decembru 2017. Inventúrne súpisy a inventarizačné zápisy obsahovali zákonom požadované náležitosti. Inventarizačné rozdiely neboli zistené. NKÚ SR preveril správnosť a úplnosť vykonania inventarizácie na vzorke majetku v hodnote 6 621,5 mil. eur (76 %); porovnaním stavov uvedených v inventúrnych súpisoch so stavom v účtovníctve nezistil rozdiely.

NKÚ SR v súvislosti s kontrolou inventarizácie poukázal na rezervy pri správe pohľadávok a tvorbe opravných položiek. V účtovníctve sú dlhodobo evidované pohľadávky z návratných finančných výpomocí, ktoré

prešli do správy MF SR pri delení majetku federácie, ako aj pohľadávky zo zrealizovaných štátnych záruk, ktorých vymožiteľnosť je minimálna. Nie ku všetkým však boli vytvorené opravné položky, ktorými sa vykazovaný stav majetku zreálnuje. Týka sa to troch pohľadávok v hodnote 38 mil. eur.

NKÚ SR na základe zisteného stavu konštatoval, že vedenie nevymožiteľných pohľadávok v ich menovitej hodnote v účtovníctve ovplyvňuje vykazovanie reálneho stavu štátnych finančných aktív v správe MF SR a nie je v súlade so zásadou opatrnosti pri oceňovaní majetku.

Graf č. 4: Stav vybraných položiek štátnych finančných aktív

Zdroj: MF SR

NKÚ SR na vzorke vybraných položiek **štátnych finančných aktív** – bankové účty, majetkové účasti štátu a pohľadávky z návratných finančných výpomocí a zrealizovaných záruk vo výške 6 497,0 mil. eur (75 %), preveril dodržanie bilančnej kontinuity, správnosť zaúčtovania a vykázania stavov k 31. decembru 2017.

Kontrolou zistený stav:

Medziročný nárast na účtoch v Štátnej pokladnici a bankových účtoch ovplyvnili prostriedky získané napríklad z predaja štátnych dlhopisov, splátky istín návratných finančných výpomocí, osobitný odvod bánk, odvod z podnikania v regulovaných odvetviach. Časť prostriedkov bola použitá na vysporiadanie ob-

chodov so subjektmi finančného trhu a na základe uznesení vlády SR na zvýšenie základného imania v spoločnostiach s majetkovou účasťou štátu. Vplyv na medziročnú zmenu stavu majetkových účastí štátu malo najmä zníženie majetkových účastí štátu v medzinárodných finančných inštitúciách, ako aj kurzové rozdiely. Vklady štátu v tuzemských spoločnostiach zostali na úrovni roku 2016.

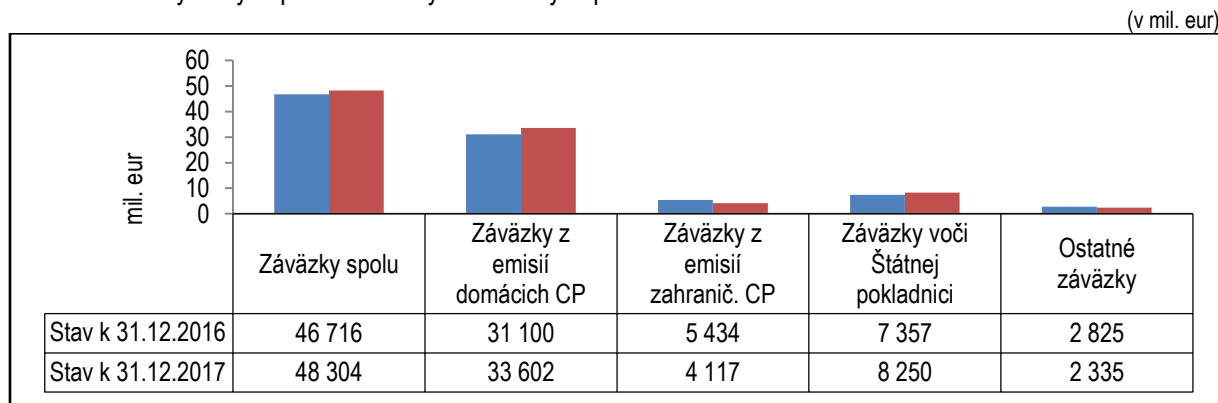
Zníženie stavu pohľadávok z návratných finančných výpomocí a zo zrealizovaných štátnych záruk ovplyvnilo najmä predčasné splatenie časti istiny pohľadávky Agentúrou pre núdzové zásoby ropy a ropných výrobkov vo výške 60,0 mil. eur, splátky istín pohľadávok mestami Košice a Martin, a odpustenie časti istiny z pohľadávky voči obci Ľubotice.

NKÚ SR poukázal na pretrvávajúce riziko spojené s návratnosťou štátnych finančných aktív, ktoré súvisí s predĺžovaním splatnosti návratných finančných pohľadávok poskytnutých Hlavnému mestu Bratislava, spoločnosti MH Invest, s. r. o., a Univerzite P. J. Šafárika.

Ďalšie riziko s možným negatívnym vplyvom na štátny rozpočet bolo identifikované z neplnenia záväzkov zo

strany malých a stredných podnikov, a to z realizovaných záruk za úvery poskytnuté Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, a. s., na podporu udržania zamestnanosti. NKÚ SR zistil, že MF SR k 31. decembru 2017 poskytlo 293 záruk k týmto úverom v objeme 15,6 mil. eur, z toho v 17 prípadoch došlo k realizácii záruk v celkovej výške 773,6 tis. eur.

Graf č.5: Stav vybraných položiek štátnych finančných pasív

Zdroj: MF SR

V roku 2017 z celkových záväzkov vo výške 48 304,0 mil. eur najväčší objem tvorili záväzky z emisií domácich a zahraničných štátnych dlhopisov vo výške 37 719,8 mil. eur (78 %). NKÚ SR na vzorke štátnych finančných pasív vo výške 48 244,7 mil. eur (takmer 100 %) preveril dodržanie bilančnej kontinuity, správnosť zaúčtovania a vykázania stavov k 31. decembru 2017.

Medziročné zvýšenie záväzkov z domácich emisií štátnych dlhopisov ovplyvnili predaje nových štátnych dlhopisov. V marci 2017 bola vydaná emisia 20-ročných štátnych dlhopisov v celkovom objeme 2 mld. eur. V októbri 2017 boli na kapitálovom trhu umiestnené 30-ročné referenčné dlhopisy v hodnote 1 mld. eur.

V roku 2017 boli splatné dlhopisy vo výške 4 223,5 mil. eur a boli realizované spätné odkupy štátnych dlhopisov splatných v roku 2017 v menovitej hodnote 272,4 mil. eur.

Záväzky z refinančného systému Štátnej pokladnice sa zvýšili z titulu realizácie obchodov realizovaných ARDALom pri zabezpečovaní zdrojov financovania priebežného schodku štátneho rozpočtu. Stav ostatných záväzkov bol ovplyvnený hlavne splácaním istín poskytnutých úverov a kurzovými rozdielmi.

Kontrolou štátnych finančných aktív a štátnych finančných pasív bolo zistené, že bilančná kontinuita účtov bola dodržaná, stavy k 31. decembru 2017 v účtovníctve a v účtovných výkazoch boli vykázané správne a overené inventarizáciou. Základná finančná kontrola bola vykonávaná v súlade so zákonom o finančnej kontrole a audite. Rezervy boli identifikované pri správe pohľadávok štátu z návratných finančných výpomocí a zrealizovaných záruk.

3.5 ODPORÚČANIA

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly odporučil MF SR

1. personálne posilniť útvary vnútorného auditu;
2. vnútornými predpismi upraviť, resp. aktualizovať tvorbu a použitie rezerv, tvorbu a rozpúšťanie opravných položiek k pohľadávkam, odpisový plán a stanovenie hladiny významnosti pre účtovné prípady týkajúce sa opravy chýb minulých účtovných období;
3. zrealizovať vykazovanie štátnych finančných aktív aktívnejším prístupom pri správe pohľadávok, ktorých vymožiteľnosť je minimálna.

4 POSTUP NKÚ SR

V zmysle záverov z prerokovania protokolu o výsledku kontroly NKÚ SR uložil MF SR v stanovených termínoch prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a zasláť správu o ich plnení. Na základe predloženej správy NKÚ SR vykoná monitoring plnenia prijatých opatrení.

Výsledky kontroly boli využité na vypracovanie stanoviska NKÚ SR k návrhu štátneho záverečného účtu za rok 2017.

Pre informáciu a využitie bude záverečná správa predložená Výboru pre financie a rozpočet NR SR a predsedovi vlády SR.

5 REAKCIA KONTROLOVANÉHO SUBJEKTU

Protokol o výsledku kontroly bol predložený kontrolovanému subjektu na oboznámenie sa s jeho obsahom a na prípadné vznesenie námietok voči pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení. Zo strany kontrolovaného subjektu neboli vznesené proti

zisteniam NKÚ SR námietky, ktoré by menili kontrolné zistenia uvedené v protokole. Na podnet NKÚ SR boli niektoré formálne nedostatky v oblasti čerpania bežných výdavkov a inventarizácie MF SR úrad odstránené ešte v priebehu kontroly.

6 TÍM KONTROLÓROV

Kontrola bola vykonaná siedmimi kontrolórmami, z ktorých piati majú dlhoročné skúsenosti v problematike rozpočtových pravidiel, účtovníctva, správy majetku

štátu a uplatňovania predpisov upravujúcich ďalšie kontrolované oblasti.

ZÁVER

Kontrolná akcia naplnila v plnom rozsahu stanovené ciele. Analýzou vnútorného kontrolného prostredia bola vyhodnotená funkčnosť vnútorného kontrolného systému a vykonávanie finančnej kontroly.

Overená bola správnosť zostavenia riadnej individuálnej účtovnej závierky MF SR za rok 2017, účtovných a finančných výkazov vybraných účtujúcich jednotiek – MF SR úrad, VPS a Štátny dlh. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a interných smerníc bolo zhodnotené pri hospodárení s verejnými prostriedkami a pri nakladaní s majetkom štátu.

NKÚ SR riešenie zistených nedostatkov týkajúcich sa predovšetkým vypracovania a aktualizácie interných predpisov a správy pohľadávok premietol do návrhu odporúčaní.

V súlade so závermi z prerokovania protokolu o výsledku kontroly NKÚ SR uložil kontrolovanému subjektu prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov a predložiť správu o ich splnení. NKÚ SR v rámci svojej kontrolnej činnosti po predložení správy vykoná monitoring, na základe ktorého bude vyhodnotená účinnosť prijatých opatrení.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR, Priemyselná 2, 824 73 Bratislava 26,

☎ +421 2 501 14 451

✉ info@nku.gov.sk